

( ૩ )

ભાઈડાં માપવાનું કોષ્ટક.

૧૬ વીસવાસી ૧ વસો.

૨૦ વસા ૧ મઝ.

છુગડાં બરવાનું ગુજરાતી  
કોષ્ટક બીજું.

૧૨ તમ્બુ ૧ કુટ.

૨ કુટ ૧ મઝ.

૧૧ મઝ ૧ વાર (યાડ).

ચોગસ જમીન માપવાની  
રીતનું કોષ્ટક બીજું.

૨૦ કુટ ૧ પડતર.

૨૦ પડતર ૧ પડત.

૨૦ પડત ૧ વીસવાસી.

૨૦ વીસવાસી ૧ વસો.

૨૦ વસા ૧ વીધું.

કાળીદર્શક.

વપત માપવાનું કોષ્ટક.

૬૦ વીચખ ૧ પળ.

૬૦ પળ ૧ ધડી.

આનડી ૧ ચકાર.

૮ પહોરનો ૧ દિવસ.

૭ દિવસ ૧ અઠવાડીયું

૧૫ દિવસ ૧ પખવાડીયું

૨ પખવાડીયા ૧ માસ.

૧૨ માસ ૧ વરસ.

૩૬૦ દિવસ ૧ વરસ.

૩૫૪ દિવસ ૧ આંદ્રવર્ષ.

ઈંગ્લેન્ડ કોષ્ટકો.

અર્થદર્શક.

૬૦ પૈસાનું ચલણી કોષ્ટક.

૪ ફાર્ડીંગ ૧ પેની.

૧૨ પેન્સ ૧ શીર્ડીંગ

૨૦ શીર્ડીંગ ૧ પૈડ.

૨૧ શીર્ડીંગ ૧ ગીની.

૫ આર્લિંગ ૧ ફોન.

૪૧ શીર્ડીંગ અથવા ૧ ડાલર

૪ શીર્ડીંગ ૬ પેન્સ (સળ)

હિંદુ વસ્તુલ.

૧૬૦૦ બદામ ૧ રૂપિઓ.

૧૦૦ દોઝડા ૧ રૂપિઓ.

૧૬ આના ૧ રૂપિઓ.

૧૮૨ પામ ૧ રૂપિઓ.

૬૪ પગસા ૧ રૂપિઓ.

૪૦૦ રેમ ૧ રૂપિઓ.

૨ ગીર્ડીંગ ૧ રૂપિઓ.

૨૪ પેન્સ ૧ રૂપિઓ.

૪ પાવલાં ૧ રૂપિઓ.

**ભારદર્શક.**

અંગ્રેજી સાધારણુ તોલ.

૧૬ ગ્રામ	૧ ઓસ
૧૬ આમ	૧ પાઉડ.
૨૮ પાઉડ	૧ ક્વાટર.
૪ ક્વાટર	૧ હાલ્ફવેટ.
૨૦ હાલ્ફવેટ	૧ ટન.

અંગ્રેજી ઔષધ તોલવાનું.

૨૦ ગ્રેન	૧ સ્ક્રૂપલ.
૩ સ્ક્રૂપલ	૧ ગ્રામ.
૮ ગ્રામ	૧ આસ.
૧૨ ઓસ	૧ પાઉડ.

અંગ્રેજી ઔષધ તોલવાનું.

૨૪ ગ્રેન	૧ પેનીવેટ.
૨૦ પેનીવેટ	૧ આમ.
૧૨ ઓસ	૧ પાઉડ.

**મહત્વદર્શક**

અંગ્રેજી આંતર માપવાનું.

૩ જવ	૧ ઈંચ.
૧૩ ઈંચ	૧ ફુટ.
૩ ફુટ	૧ યાર્ડ (વાર).
પાયાર્ડ	૧ પોલ.
૪૦ પોલ	૧ ફરલાંગ.
૮ ફરલાંગ	૧ મલ.
૫૨૮૦ ફુટ	૧ મૈલ.
૩ મૈલ	૧ લીંગ.

**હાલ અંગ્રેજી પરીમાણથી**

જમીન મપાય છે તે.

૧૦૮૯ ચો. ફુટ	૧ ગુઠો.
૪૦ ગુઠો	૧ એકર.
૧૦૦ કડી(લીક ૬૬ ફુટ=૧ સાંકળ.	
૮૦ સાંકળ	૧ મલ.
૧૦૦૦૦ ચો.કડી	૧ ચો સાંકળ.
૧૦ ચો સાંકળ	૧ એકર.

અંગ્રેજી જમીનની લંબાઈ

ભરવાનું કોટક.

૧૬ આના	૧ ગુઠો.
૩૩ ફુટ	૧ એકર.
૪૦ ગુઠો	૧ એકર.
૨૪૫ એકર	૨૮૮ વીધાં.

અંગ્રેજી ચારસ માપ.

૧૪૪ ચો. ઈં.	૧ ચો. ફુટ.
૯ ચો ફુટ	૧ ચો. યાર્ડ.
૩૦૧ ચો. યાર્ડ	૧ ચો પોલ.
૪૦ પોલ	૧ રૂડ.
૪ રૂડ	૧ એકર.
૬૪૦ ચો. એકર	૧ ચો. મૈલ.

અંગ્રેજી ધન માપ

૧૭૨૮ ધન ઈંચ	૧ ધન ફુટ.
૨૭ ધન ફુટ	૧ ધન વાર.
૪૦-૫૦ ધન ફુટ	૧ લાલ.

## કાળી દરશંક.

અંગ્રેજી વાપત માપવાનું  
કોટક.

૧૦ સેકન્ડ ૧ મિનિટ.  
૬૦ મિનિટ ૧ કલાક.  
૨૪ કલાક ૧ દિવસરાત.

૭ દિવસ ૧ અઠવાડિયું.

૧૫ દિવસ ૧ પખવાડિયું.

૨ પખવાડિયાં ૧ માસ.

૧૨ માસ ૧ વરસ.

૩૬૫ દિવસ ૧ સૌર વરસ.

૮૭૬૬ અવર ૧ સૌર ,,

ઈંગ્રેજી અને દેશી કોટકોનો અરસ પરસ સંબંધ.

## અર્થદર્શક.

ગુજરાતી. અંગ્રેજી.

૧ અરધો પૈસો ૦૧૧ ફાર્દીંગ.

૧ પૈસો ૧૧૧ કા-દોંગ.

૧ દબ્બુ ૦૧૧ પેની.

૧ આનો ૧૧૧ પેની.

૧ એ આની ૩ પેની.

૧ પવત્રી ૦૧૧ શીર્ડીંગ.

૦૧૧૩પિઆ ૧ શીર્ડીંગ.

૧ ૩પિઆ ૨ શીર્ડીંગ.

અંગ્રેજી. ગુજરાતી.

૧ ફાર્દીંગ ૨ પાખ.

૧ પેની ૮ પાખ-૪દોકડા.

૧ શીર્ડીંગ ૮ આના

૧ પાડ ૧૦ ૩પિઆ.

૧ ઝીની ૧૦૧૩પિઆ.

૧ કૌનુ ૨૧૩પિઆ.

૧ કાસર ૨૧૩પિઆ.

## ભારદર્શક.

અંગ્રેજી. ગુજરાતી.

૧૮૦ દ્રાપએન ૧ તોલો

૭૦૦૦ દ્રાપએન ૧ એ-પૌડ.

૧ ટન ૫૪મણ (૧૨૬૬૨.)

૧ દ્રાપ ૩૨ તોલા.

૧ પાડ(એવ) ૩૮૬૩.ભાર  
૨તલ અથવા તોલા.

૩૬ પૌડ (એવડ ૩૫ શેર.

૧ પૌડ (એવડ ૭૦ પૈસાભાર.

૧૦૦ દ્રાપએન ૧ પૈસાભાર.

૬૨ દ્રાપએન ૧ ટાક(મોતી-  
તોલવાનો.)

## મહત્વ દર્શક.

ગુજરાતી. અંગ્રેજી.

૧ ગાઉ ૨૧૧મલ.

૧ કાડી ૭૧૦મલ.

૧ લસ ૧ ઘંચ.

૧ દાથ ૧૯૫૦૫,  
 ૧ ચો.મજ ૪ ચો. ફુટ.  
 ૧૦૦ ચો.દાથ ૩૦૧ ચો. યાડ  
 ૧૦૦ „ ૧ ચો.ગુડો ૪૫૫૫૫  
 = ૨૫૫૦૦ ચો. લીક  
 ૧ ધનમજ ૮ ધનફુટ.  
 ૧ એકર ૧૬૦૦ ચો.દાથ.  
 (અથવા ૧૦ ચો.માકળ  
 ૪૮૪૦ ચો.વાર ૧ એ.એકર.  
 ૨૮૮ વીધાં ૨૪૫ એકર.

### કાળદર્શક.

ગુજરાતી. અંગ્રેજી  
 ૧ પળ ૨૪ સેકન્ડ.  
 ૧ ઘડી ૨૪ મિનિટ.  
 ૧ પહોર ૩ અવર.  
 ૧ રાત્રદિવસ ૨૪ અવર.  
 અંગ્રેજી. ગુજરાતી.  
 ૧ સેકન્ડ ૨૫ વીપળ.  
 ૧ મિનિટ ૨૫ પળ.  
 ૧ અવર ૨૫ ઘડી.

### હિસાબ ગણવાને કદપેલા ભાગ.

૧૬ વીઆસી ૧ બદામ.  
 ૧૬ બદામ ૧ દોકડો.  
 ૧૦૦ દોકડો ૧ દોકડો.  
 ૧૦૦ દોકડો ૧ રિએક.  
 ૧ રિપિયા ૧૬૦૦ બદામ.  
 ૧ આનો ૧૬૦૦ વીરવાસી.  
 ૧ આનો ૧૦૦ બદામ.  
 ૦૦૦આનો ૭૫ બદામ.  
 ૦૦૦આનો ૫૦ બદામ.  
 ૦૧ આનો ૨૫ બદામ.  
 ૧ રિપિયા ૧૬ આનો.  
 ૧ આનો ૧૬ ઉપઆનો.  
 ૧ ઉપઆનો ૬૧ બદામ(૦૦૦૫)  
 ૧ આનો ૧૨ પાઈ.  
 ૧ પાઈ ૧૬ ઉપ પાઈ.  
 ૧ પાઈ ૮૧બદામ ૧૧૧૧૧૧૧.  
 ૧ ઉપપાઈ ૮૧ વીઆસી ૧૧  
 ઉપ વીસવાસી.

### કોલો ગણવાનો કોઠો.

અંગ્રેજી ઉન તોલવાનો કોઠો.  
 ૧૪ પાડ ૧ રોન.  
 ૨ રોન ૧ ટાડ.  
 ૫૦૦ટાડ ૧ ઉવ.

૨ ઉવે ૧ રાક.  
 ૧૨ રાક ૧ લાસટ.  
 પાઈન [દા.ક.]બરવાનો કોઠો.  
 ૪ ઇચ ૧ પાઈ.

૧ પાંડિ	૧ કવાઈ.
૪ કવાઈ	૧ ગીયાસન.
૧૩ ગીયાસન	૧ હાગઝેડ.
૮૪ ગીયાસન	૧૫ પચન.
૧૨૬ ગીયાસન	૧ પાંડિ.
૨ પાંડિ	૧ ટન.

ઉમેજીઅનાજમાપચાનોકોહો.

૨ પંડિ	૧ કવાઈ.
૪ કવાઈ	૧ ગીયાસન.
૨ ગીયાસન	૧ પેક.
૪ પેક	૧ ખુશલ.
૮ ખુશલ	૧ કવાઈર.
૫ કવાઈર	૧ ઉવે.
૨ ઉવે.	૧ હાંશટ.

વિલાયતી કોલશા બરવામેઝ  
કોહો.

૪ પેક	૧ ખુશલ.
૩ ખુશલ	૧ શાક.
૧૨ શાક	૧ ચીલડરન.
૨૧ ચીલડરન	૧ રકોર.

એલ તથા બીરદાઈ બર-  
વાનો કોહો.

૨ પંડિ	૧ કવાઈ.
૪ કવાઈ	૧ ગીયાસન.
૮ ગીયાસન	૧ ફરકીન.
૨ ફરકીન	૧ કીલડરકીન.
૨ કીલડરકીન	૧ બારલ.
૫૪ ગીયાસન	૧ હાગઝેડ.
૨ હાગઝેડ	૧ બટ.

### શરીઆ એખાંની કુચીઓ.

- ૧ નેટલે રૂપિએ શેર તેથી અઢીગણે દોકડે રૂપિઆબાર.
- ૨ નેટલે રૂપિએ શેર તેટલા આનાનું અધોળ.
- ૩ નેટલે આને શેર તેથી અઢીગણી બદામે રૂપિઆ બાર.
- ૪ નેટલે આને શેર તેટલા પદસાનું પાશેર, તેટલી પાધનું  
છ પૈસાબાર, અને તેથી પોણી પાધનું અધોળ.
- ૫ નેટલે પદસે શેર તેથી દસગણે આને મણ, અને નેટલે  
આને શેર તેથી અઢીગણે રૂપિએ મણ.
- ૬ નેટલે દોકડે શેર તેટલી બદામનું અધોળ, અને તેટલા  
રૂપિઆનું અઢી મણ.

### અણીના લેખાંની કુચીઓ.

- ૧ જેટલે રૂપિયે મણુ તેથી અઢીગણુ દોકડે શેર.
- ૨ જેટલે રૂપિયે મણુ તેટલા દોકડાનું સો રૂપિયા બાર.  
અને તેટલી બદામનું રૂપિયાબાર.
- ૩ જેટલે રૂપિયે મણુ તેટલા આનાનું અઢીશેર.
- ૪ જેટલે આને મણુ તેથી અઢીગણી બદામે શેર.
- ૫ જેટલે આને મણુ તેટલી બદામનું સોળ રૂપિયાબાર.

### કળશીના હીસાબની કુચીઓ.

- ૧ જેટલે રૂપિયે કળશી તેટલા આનાનું મણુ.
- ૨ જેટલે રૂપિયે કળશી તેથી સવાગણુ દોકડાનું ૮ શેર.
- ૩ જેટલે રૂપિયે કળશી તેથી અઢીગણી બદામે શેર.
- ૪ જેટલે રૂપિયે કળશી તેટલી વીશવાસીએ રૂપિયાબાર.
- ૫ જેટલે આને કળશી તેટલેકપચાને અથવા દાગણીબદામેમણુ.
- ૬ જેટલે આને કળશી તેથી અઢીગણી વીશવાસીએ શેર.
- ૭ જેટલા આને શેર તેથી ચાલીશગણુ રૂપિયે કળશી.

### ખાંડીના લેખાંની કુચીઓ.

- ૧ જેટલે રૂપિયે ખાંડી તેટલા આનાનું સવામણુ અને તેટલા પછસાનું સાડાબાર શેર.
- ૨ જેટલે રૂપિયે ખાંડી તેથી પાંચગણુ દોકડે મણુ.
- ૩ જેટલે રૂપિયે ખાંડી તેથી અમણી બદામે શેર.
- ૪ ખાંડીનો બાવ જેટલા રૂપિયા હોય ને જેટલા મણુનું કરવું હોય તેટલાએ ગુણીને ગુણાકારમાંથી જમણીબાળુના આંક કાપતાં જે રહે તેટલા અરબા રૂપિયાને કાપેલા આંકને પાંચે ગુણતા જે આવે તે દોકડા સમજવું.

- ૧ જેટલે આને ખાંડી તેટલે હુપઆને અથવા ૬૫૫ણી બદામે સવા મણ.
- ૨ જેટલે આને ખાંડી તેથી પાંચગણી બદામે મણ, અને તેટલી બદામનું આદર્શર.
- ૩ જેટલે આને ખાંડી તેથી બમણી વીસવાસીએ થેર.
- સાના તથા રૂપાના હિમાબની કુચીએ.
- તોલાના લખાની કુચીએ.

- ૧ જેટલે રૂપિએ તોલો તેથી અડધે રૂપિએ ગદીઆણો અને અડધે આને વાલ.
- ૨ જેટલે રૂપિએ તોલો તેથી બમણી પાઇએ રતી
- ૩ જેટલે આને તોલો તેથી અડધે આને ગદીઆણો.
- ૪ જેટલા આને તોલો તેટલા હુપઆને એ વાલ.
- ૫ જેટલે આને વાલ તેથી બમણે રૂપિએ તોલો.
- ૬ જેટલે અને રતી તેથી ૬ગણે રૂપિએ તોલો.
- ૭ જેટલી પાઇએ રતી તેથી અડધે રૂપિએ તોલો.

### ગદીઆંજાનાં લખાની કુચીએ.

- ૧ જેટલે રૂપિએ ગદીઆણો તેટલે આને વાલ.
- ૨ જેટલે રૂપિએ ગદીઆંજા તેથી ચારગણી પાઇએ રતી.
- ૩ જેટલે રૂપિએ ગદીઆણો તેથી બત્રીસગણી પાઇએ માસો.
- ૪ જેટલે આને ગદીઆણો તેથી બમણી પાઇએ માસો.
- ૫ જેટલે આને ગદીઆણો તેથી ૦૧ પાઇએ રતી.
- ૬ જેટલે આને રતી તેથી ૩ગણે રૂપિએ ગદીઆંજા.
- ૭ જેટલી પાઇએ રતી તેથી ૩ગણે આને ગદીઆણો.

### હુમડાં માપવાના લેખાં. (ગજની રીતે)

- ૧ જેટલે રૂપિએ ગજ તેથી આઠગણી પાછએ તણ, ને તેટલા આનાનું દોઢ તણ.
  - ૨ જેટલે રૂપિએ ગજ તેથી અઢીગણે રૂપિએ ૩ હાથ અથવા એકસોત્રાઠગણી પાછએ હાથ.
  - ૩ રૂપિઆનું જેટલા ગજ તેટલા વાગ્નો દોઢ રૂપિએ.
  - ૪ જેટલે અને ગજ તેથી દસગણી પાછએ હાથ.
  - ૫ જેટલા આને ગજ તેથી દોઢગણે આને વાર
- નળીયાં, ધાસ નિવરે હુમની ગણતરીના લેખાંની કુચીએ.

- ૧ જેટલે રૂપિએ હમ્મર તેટલે દોકડે દશ.
- ૨ જેટલે આને હમ્મર તેટલી બદામે દશ.

### સેંકડા ને લેખાંની કુચીએ.

- ૧ જેટલે રૂપિએ સેંકડો તેટલે દોકડે નંગ.
- ૨ જેટલે આને સેંકડો તેટલી બદામે નંગ.

### કોડીના વખાની કુચીએ.

- ૧ જેટલે રૂપિએ કોડી તેથી પાંચ દોકડે નંગ.
- ૨ જેટલે આને કોડી તેથી પાંચગણી બદામે નંગ.

### કાચ પાકા નાણના હિસાબ

- ૧ જેટલા કાચા મણનું પાકું કરવું હોય, તેટલા કાચા મણને ૪૦ ગુણી જે શર કલા હોય તા તે હિમેરા પાકા મણના શેરે બાગવા, ને જે બાગકાર આવે તે પાકામણ સમજવા.
- ૨ કાચામણની લગભગ ૫ કામગીરી આડમટો આકરો ધારી પાકો મણ જેટલા શેરના કલયો હોય તેમાથી ૪૦ બાદ કરતાં જે વધે તેટલાએ ધારેલા આંકડાને ગુણવા. ગુણતાં જે શર આવે તે ધારેલા પાકામણમાં વધારવા, પછી કાચા લોભમાંથી બાદકરતાં પાકી વધે તેથી લગભગ માલશેર આવી લેને



ઉપરપ્રમાણે મુજીને ૪૦ બાગતાં ને આરેને શેર પારેલા પાક  
શરનાં ઉમેરનાં જો તે વધેલાં કાચાશેર બરાબર ધમરહે તો  
શીઝ નડીતો વધેને ઉપરથી ઉપર પ્રમાણે કાઢાડવા.

૩ બેનાજોતેલ રોપતો કાચાનોજતો એકવીશમો, ચુમળો હોયતો  
૧૧ગાં, પીમનાજો હોયતો ૮મો, અડનાકાં હોયતો ૬ ઠો, પચાસે  
હોયતો ૫મો આઠો હોયતો ત્રીજાબાગ કાચા તોલમાથી બાદ  
કરત-ને આશી રહે તે પકા મણુ થશે.

૪ અડનાજો તોલ હોય તો કાચા મણુના સવા ૧ કગી દોઢે બા-  
મવા-૫૦મો તોલ હોયતો સસાયે બાગવા, ૬૦ ઠો તોલ ૧૫  
તો દોઢે બાગવાથી પકા મણુ થશે.

૫ પકામણુના કાચા કરવા હોયતો ૩ ચો તોલ ૪૦ કગતાં નેટ-  
લા શેર વધારેહોય તેણે પકામણુને મુખી નેટલાશેર આવે તેના  
પકામણુમા ઉમેરવા એટલે કાચા મણુ થશે.

### તોલ બારદાનના નિસાબની રીત.

૧ દરમણુ ઉપર અથવા ગાંસડીઉપર જે બારદાન કહ્યુ હોય તેનો  
મણુ બિગેરે સસાયે ગુણાકારકરતા જેઆવને ઉપડતોયમાથી બાદ ક-  
રવું-૫૫થી આશી વધેય અરેઅર કાચુને લયજી, એ મચાનોલન પાક  
કરવું હોયતો કાચા પકા તોલની રીત પ્રમાણે કરી તેના પકા  
મણુ કાઢવા.

### જમીનના લેખાની કુચીઓ.

જેટલે રૂપિએ વીધું તેથી પાંચ ગણે દોકડે વશો અને બમણે  
દોકડે વિશવાશી.

જેટલે રૂપિએ વશો તેથી પાંચ ગણે દોકડે વિશવાશી.

જેટલે આને વશો તેથી ૧૧ ગણે રૂપિએ વીધું.

જેટલે આને વીસવાશી તેથી પચીસગણે રૂપિએ વીધું.

### વેદુરેલા ભાકડાં માપવાની રીત.

પોરોળાઇ ને જાડાઈના તસુનો ગુણાકારકરી તેને લંબાઈના ગજે ગુણવા એ ગુણકારને ત્રણે ભાગના જે આવે તે તસુ જાણવા તસુને ચોત્રિશે ભાગવાથી ગજ થશે - ૨ કુટથી ભાકડાં માપવા હોય તો પોરોળાઇને જાડાઈના ઈંચનો ગુણાકાર કરવો ને તેને લંબાઈના કુટે ગુણવા ગુણકાર ઈંચ આવશે પછી તેને બારે ભાગવાથી પાકાંચ થશે ને તેને બારે ભાગવાથી કુટ આવશે.

### ગાળ ભાકડાં માપવાની રીત.

જો દોરી જોતડી કઢી હોય તો તેના અર્ધને અર્ધે ગુણવાને જે આવે તેને વિભાગમાં કહેલા ગજે ગુણવા. જે જવાબ આવે તે વિશવાસી થશે પંતુ એકવડી દોરી હોય તો ચોથા ભાગને ચોથા ભાગે ગુણી ગજે ગુણવા જે આવે તે વિશવાસી થશે.

### મુસારો એટલે પગાર ગણવાની રીત-

જેટલા રૂપિયાનો પગાર હોય તેવડે કહેલા દીવમનો ગુણાકાર કરવો ને જે ગુણાકાર થાય તે ઉપર શુન્ય ચઢાવી ત્રણે ભાગતાં જે આવે તે દોકડા સમજવા.

### મુદલ કાઢવા નિષે-

- ૧ જે વ્યાજ કહ્યું હોય તેનાકપર જે શુન્ય ચઢાવી કહેલા વ્યાજના દરે ભાગવાથી એક વર્ષના મુદલ રૂપિયા જવાબ આવશે.
- ૨ મહીનાનું મુદલ કાઢવું હોય તો તે આવેલ વ્યાજના આના કરી જે શુન્ય ચઢાવી વ્યાજનો જે દર કહ્યો હોય તે આનાએ ભાગવા એટલે મુદલ થશે.
- ૩ દરે ૮ અમુક રૂપિયા વ્યાજ કહ્યું હોય તો તેના આના કરી તેને ત્રણે ગુણી પછી ત્રણ શુન્ય ચઢાવી મહીનાની દોરીખના આનાં વડે ભાગવાથી મુદલ થશે.

### વીયાજ ગણવાની રીત.

- ૧ રૂપિયાનો મહિનાનો ને કહેલા વ્યાજના ટકાના ગુણકાર કરવાથી જે જવાબ આવે તેટલા દોડા સંખ્યા
- ૨ દિવસ કલ્પ હોયતો રૂપિયા દિવસને વ્યાજના ટકાએ ગુણિતે ગુણકારના જમણી આગુનો આકડો કઢાડી વ્યાજને ત્રણે ભાગતાં જે રહે તે દોડા જણવા અથવા ભાગમાતના પાંચે ભાગે ગુણકારના રકમનો જે આંકડો આવે તે સર જણવો, જણાવી વાળુના વધેલા આંકડાની બદલો કરી ૩૦સે ભાગવા એવું બદલો જવાબ આવશે.
- ૩ આનાની તેજીય હોયતો ઉપર પ્રમાણે કરતાં જે જવાબ આવે બદલો જણવા.

### કાપી વીયાજ.

જમે ઉધારની રકમો લખી તે ખાતાવહીનાં પૈનાં ચડાવનાં પછી આગુની ઓછી રકમ હોય તે વ્યાજની રકમ લેણી થાય તે માં મુકી વધતા આંકડાની બીજી મુજતને બાંધના રૂપિયા મુકી દાવો એવા રીતે બંધી રકમોનો સંકલન ને એક વ્યાજનું જમણી રકમનું હોયતો સરની આગાકી કે વધના આંકડાને ગુણવા ને જે આવે તે દોડા જણવા છી જે ઉધારની રૂપિયા હોયતો તે રૂપિયા ઉધારવા ને જમેની આગુના દોષ તો ન કરવા.

- ૦ -

### મુમલમાની વખતની સાલવારી વંશવળી

ધ. સ.

- ૫૭૦ મુસલમાની ધર્મ ગ્રાપનાર મહમદ પેગમ્બર જન્મ્યો.
- ૬૦૯ મહમદ પેગમ્બરે મુમલમાની ધર્મ અલાવ્યો.
- ૬૩૨ મહમદ મદીને નાખી ગયો, ત્યાંથી હિજરીસન ગણાયો.
- ૬૩૨ પેગમ્બરનો મદીનામાં કાળ થયો
- ૭૧૨ કાસીમે સિંધ પર સ્વારી કરી દાહીરરાજાને લવાવ્યો
- ૧૦૦૧ મહમદ ધિજનીએ જયપાળ ઉપર ચડાઈ કરી.

- ૧૦૦૮ અનંભવજને પૈસાવર આમળ મહમુદે દગાવ્યો.  
 ૧૦૨૪ મહમદ ત્રિવિધીએ ગુજરાતમાં સોમનાથનુ દેડે લૂટ્યું.  
 ૧૧૫૨ ધોળીઆદશકેલિજનીનું નાજ બેલંગામ પાસેથી લીધું.  
 ૧૧૮૬ ખુશદ મલેકખાસેથી શાહમુદીને પાંચમ હત્યુ.  
 ૧૧૯૧ સ્થાનેશ્વર અંબળ પૃથીરાજે શાહમુદીનેને હરાવ્યો.  
 ૧૧૯૩ શાહમુદીને ક્ષો ઉપ. ખીજવાર સ્વારી કરી પાણીપતના  
 મેદાનમાં પૃથ્વાજને મારી દિહી લીધું.  
 ૧૧૯૫ કુતમુદીને ગુજરાતપર ચડામકરી બોળામીમને હરાવ્યો.  
 ૧૧૯૫ શાહમુદીનેન વઢાર અખ્તીઆર ખિજલએઅલાપ્રાંત હત્યો.  
 ૧૨૦૩ અખ્તીઆર ખિજલએ અંગાળા પ્રાંત ત્યાંના હિદુરાજ  
 પાસેથી હત્યો.  
 ૧૨૦૬ મલ્લ-લોકે શાહમુદીનેને મારી નાંખ્યો.  
 ૧૨૨૯ અહનમસે વઢાર ને અંગાળાપ્રાંત હત્યો લીધા.  
 ૧૨૩૧ અહનમસે ગણવાપ્રાંત હત્યો.  
 ૧૨૯૭ અસાકીને રાજનાના કરણુધેલાને હત્યો તેનુંરાજ ખાલસા  
 ૧૩૦૩ અસાકીને ચિત્તાડપર ચઢામ કરી.  
 ૧૩૦૬ મલેકકાદુરે પ્રરંગુળ તથા દેવિ રિ હત્યો લીધાં.  
 ૧૩૧૨ મલેકકાદુરે દક્ષિણમાં છેક રામેશ્વર સુવીના મુલક હત્યો રા  
 શ્વરમાં ચેક મસીદ બંધા ॥  
 ૧૩૧૫ મલેકકાદુરેઅમ્રહીનેને ઝેર દમ મારી નાંખ્યો.  
 ૧૩૩૮ માંગવામાં મહમદ માંગના બત્રિજએ બાકર્યુ તેને મારી નાંખ્યો.  
 ૧૩૪૦ પંજવમાં બળવો થયો  
 ૧૩૪૪ તૈજમણનુ હિદુરાજ સ્વતંત્ર થયા.  
 ૧૩૪૭ કત્રમગના હુસેન ગંગુએ ખાલણી રાજ સ્થાપ્યું.  
 ૧૩૯૪ ગુવાનપુનો સુખો સ્વતંત્ર થયો  
 ૧૩૯૮ તેમજે હિદુસ્થાનપર ચઢામ કરી દિહી શહેર પાંચ દિવસ  
 સુધી હુટ્યું તથા બાબી નાંખ્યું.

